

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Francišanska ul. 6/I. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko politiško glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna šte. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 250 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Učiteljska samopomoč.

Zavednost učitelstva tudi za gospodarsko organizovanje. — Članstvo Samopomoči lepo narašča. — Izprememba pravil. — Odprava zdravniških certifikatov in drugih zaprek za pristop. — Po novem bo znašala podpora za smrtni slučaj od 5000 Din. — Pričakovati je še dviga članstva in podpore ob smrti. — Samopomoč je nestrankarska stanovsko-gospodarska organizacija. — Pristopajte k Samopomoči!

Društvo »Učit. samopomoč« je zborovalo dne 1. februarja 1925 ob 15. uri v prostorih Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Ta izredni občni zbor je obravnaval prav važne izpremembe društvenih pravil. Storiš je več sklepov, ki bodo pospeševali ugodni razvoj U. S.

Ob 15.30 otvori predsednik tov. Ivan Kocijančič izredni občni zbor, pozdravi navzoče in ugotovi sklepčnost po § 12. društvenih pravil.

Nato poda tov. Iv. Kocijančič sledeče

poročilo predsednika.

Tovariši! Zadnji občni zbor se je vršil dne 9. julija 1924 v Krškem. Društveni odbor je nekaj sklepov in naročil z zadnjega občnega zbora že izvršil, o drugih še neizvedenih bomo razpravljali danes v 3. točki dnevnega reda.

Sprejem nad 45 let starih.

Najvažnejši sklep zadnjega občnega zbora je, da se za eno leto sprejema v društvo U. S. tudi nad 45-letnike. O tem se je obvestilo prizadeto učitelstvo s članki v »Učit. Tovarišu«, št. 31. in 38. iz leta 1924 in št. 3. iz leta 1925. O nadaljnjih obvestilih teh tovarišev in tovarišic poročam pri agitaciji. Odzvalo se je do zdaj 78 prijavljenih. Zdi se mi pa, da je to število še prav nizek odstotek starejšega, nevlčanjenega učitelstva v Sloveniji. Zdi se jim ponuja izredna prilika, kakršne ne bo kmalu. Strah pred visokim plačilom ni utemeljen, ker jim je društveni odbor dovolil plačevanje v obrokih do 1. septembra 1925. Najvišji znesek za 70-letnike in čez znaša Din 314; vsi mlajši prijavljenci plačajo manjše zneske.

Agitacija za nove člane.

Največjo važnost polaga društvena uprava na smoteno agitacijo — pridobivanje novih članov. V mesecih septembru in oktobru 1924 je razposlal upravnik čez 600 pismen — vsebina: 1. nabiralna pola, 2. tiskana oglasa (ponatisa iz »Učit. Tov.« št. 38) in 1. položnica — vsem predsednikom okrajnih učiteljskih društev, vsem šolskim nadzornikom, vsem znanim nabiralcem in nabiralkam novih članov po okrajih. Šolskim vodstvom večrazrednic, ravnateljstvom srednjih,

meščanskih in strokovnih šol, društvu učiteljic v Sloveniji, društvu upokojenega učiteljstva Slovenije, profesorskemu društvu v Sloveniji, Slomškovi zvezi in raznim posameznikom, ki so se oglasili za sprejem.

Napredek.

Uspeh te podrobne agitacije je bil prav dovoljen. Od septembra 1924 do danes se je prijavilo okrog 300 novih članov. Nabiranje prijavljenih pa še ni po vseh okrajih zaključeno. Danes šteje društvo 777 vpisanih, 128 sprejetih in prijavljenih članov.

Kakor bilježimo lep napredek pri številu članstva, tako smo napredovali tudi v gnotnem oziru. Društveni imovini je priraslo v letu 1924. Din 14.754,33. Račune, blagajniške knjige in računski zaključek za leto 1924. sta pregledala 6. januarja 1925 računska pregledovalca Fr. Črnagoj in Jos. Benedek. Našla sta vse v redu.

Umrli člani.

V letu 1924. je umrlo 6 članov, in sicer: Milka Baša iz Ptuj, Gabrijel Grilc iz Studenca, Jakob Dimnik iz Ljubljane, Martin Salamon iz Ptuj, Ivan Cerar iz Črnuč in Stjepan Dobrinč iz Sota, Sveta dolžnost me veže, da se še posebej spomnim umrlega odbornika in podpredsednika U. S. šolskega ravnatelja Jakoba Dimnika. Rojstvo, društveno delo in razmah U. S. je tesno zvezano s tem služnim prosvetnim delavcem. V prvem odboru je bil odbornik in društveni podpredsednik; te funkcije je pokojnik obdržal skozi 26 let prav do zadnjega diha. Društveni zapisniki kažejo jasno in pregledno, koliko in kako intenzivno je delal pokojni ravnatelj ravno za U. S. Še v juliju 1924 se je udeležil občnega zbora v Krškem in prav živahno posegal v debate. Pogrešali ga bomo na naših zborovanjih in sejah, pogrešali njegovih dobrih in premišljenih nasvetov. Oddolžimo se vestnemu, neutrudljivemu odborniku in prvemu podpredsedniku U. S., pokojnemu ravnatelju Jakobu Dimniku s tem, da ga posnemamo vztrajnosti pri delu mu želimo mirnega pokoja na Ljubljanskem polju in da ga ohranimo v blagem in hvaležnem spominu. Slava

mu! Prosim Vas, da se v znak našega počaščenja dvignete raz sedeže in zakličete spominu pokojnih članov: Slava jim!

Uprava.

Za 6 smrtnih slučajev v letu 1924. se je izplačalo dedičem na posmrtninah Din 7342.

V 1. 1924. je imelo društvo 5 sej, 1 izredni občni zbor in 1 članski sestanek v Ljubljani. Vsi odborniki so vestno in brezplačno vršili svoj posel, za kar jim izrekam zahvalo. Prosim jih vsestranske podpore za v bodoče.

»Učit. Tovariš« priobčuje vse društvene vesti in objave brezplačno, agilni tovariši in tovarišice nabirajo pridno nove člane, predsedniki okrajnih učiteljskih društev pa stavijo na zborovanjih poročila o U. S. na dnevni red. Vsem tem in vsem drugim, ki na ta ali oni način bude, podpirajo in širijo smisel za U. S. bodi iz tega mesta izrečena najpristranejša zahvala. Zvesti naj nam ostanejo tudi v prihodnje!

Namen društva.

U. S. je dobrodelno društvo: V najhujši stiski pomaga potrebnim z denarnimi prispevki — posmrtnino. Ta se ravna po številu članstva. Skušajmo privabiti v naš krog vse one tovarišice, tovariše in njih soproje, ki danes še niso člani U. S. Porabimo vsako priložnost, ki se nam nudi v to! Storišmo veliko dobroto njim samim, posredno pa koristili tudi sebi. Povdarjam še, da ravno U. S. najboljše pozna in na najuspešnejši način izvaja tovariški čut. Lepa je blažilna beseda, več pa odvrne ob svojem času hitra, gmotna podpora. Zdi se mi, da je sprejemnica U. S. najboljše delnica, za katero malo plačam, a veliko prejemem. Krepko naprej in vedno navzgor!

Volitev novega odbornika.

Po načelnikovem poročilu se je volilo enega odbornika, katero mesto je bilo vsled smrti društvenega podpredsednika šolskega ravnatelja Jakoba Dimnika od 1. septembra 1924 prazno. Po vzkliku je bil izvoljen za odbornika tov. Ivan Dimnik, strokovni učitelj v Ljubljani. O volitvah začasnih namestnikov odbornikov pri 3. točki dnevnega reda.

Današnja posmrtnina.

K 3. točki dnevnega reda — prememba pravil — je utemeljeval odborove predloge društveni predsednik.

Današnja posmrtnina znaša Din 1554. To je že lep znesek, vendar pa ne pokrije vselej vseh stroškov, ki nastanejo po bolezni in ob smrti umrlega čla-

na. Draginja je velika, za zdravnika in pogreb so precejšnji izdatki. — Lehrer-Selbsthilfe iz republike Avstrije je dvignilo posmrtnino na avK 4.000.000, kar je prilično Din 4000 — Posamezni člani se oglašajo s primernimi nasveti, da naj zvišamo članski prispevek za smrtni slučaj od Din 2 na Din 5; nekateri celo na Din 10.

Sprememba pravil.

Društveni odbor je razmišljal in razpravljajal o tem na sejah dne 22. novembra, 19. decembra 1924 in 6. januarja 1925. Posebej se je bavil s tem vprašanjem članski sestanek dne 19. decembra 1924. Z visokimi prispevki se ni smelo obtežiti svojih članov, na drugi strani pa se je hotelo doseči vendarle večje, današnji draginji primerne posmrtnine. Posledica vseh razprav in sestankov je ta, da Vam danes predlagam v razpravo sledeči predlog:

1. Prispevek za smrtni slučaj se dvigne od Din 2 na Din 5.
2. Za rezervni zaklad od Din 2 na Din 5 letno.
3. Za vpisnino od Din 5 na Din 10.
4. Za upravnino od Din 1 na Din 4 letno.

Glasovale se je posebej o vsaki točki odborovega predloga. Pri glasovanju se je sprejela 1., 3. in 4. točka soglasno, odklonila pa 2. točka — zvišanje prispevka za rezervni zaklad — ter sklenilo, da ostane stari prispevek Din 2 letno.

Sprejeti sklep se glasi: 1. Prispevek za smrtni slučaj je Din 5, 2. Za vpisnino Din 10 in 3. Za odpravnino Din 4 letno.

Tovariši nabiralci novih članov nam neprestano tožijo, kake težave jim napravljajo zdravniški pregledi in certifikati. Včasih ni zdravnika doma, drugič manjka eden ali drugi od prijavljenih, pot k oddaljenemu zdravniku je zvezana z velikimi stroški, za zdravniški pregled in izjavo je treba šteti denar. Na drugi strani je pa zdravniški certifikat v mnogih slučajih gola formalnost brez prave vrednosti. Zdravnik, ki hoče obvarovati prijavljence večjih stroškov, podpiše nabiralno polo sumarično brez preiskave. On smatra vse aktivne prijavljence za zdrave, če niso na bolezenskem dopustu. To naziranje se zdi tudi društvenemu odboru za dovolj tehtno, da predlaga sledeče:

»Zdravniški certifikat se odpravi; v dvomljivih slučajih more društveni odbor zahtevati od prijavljencega zdravniški certifikat.«

Ta predlog se sprejme soglasno. Pri pomni naj se še, da se ne dela nobene razlike med aktivnimi ali upokojenimi tovariši, če so zdravi. Društveni odbor

LISTEK.

T. SELIŠKAR:

Protialkoholno vprašanje.

To so torej posledice prohibicije. Tu se je uresničil oni veliki zakon evolucijskega razvoja, zanikajoč vsaki teror, ki hoče naenkrat in še to nasilno preusmeriti človeške misli in njega hotenje. In pa še nekaj: Pri prohibiciji se je uveljavila nagonna strast za prepovedan sad! Seveda je bila prohibicija namenjena samo za proletariat. Bogatini kakor poročajo ameriški časopisi, popijejo sedaj še več šampanjca in dragih likerjev kakor pa poprej. Po vseh teh podatkih se prohibicija ne obnese, kakor so sicer verovali vanjo vsi trezni.

Zelo uspešno protialkoholno sredstvo pa je pustiti človeka voliti: ali alkohol ali propast — ali pa treznost in boljši kruh. Tako namreč delajo mnogi ameriški podjetniki. Kdor je trezen in postane abstinent, dobi 20 do 30% večjo plačo ali pa še več. Kogar se zaloti v pijanem stanju pa je odpuščen. Je sicer tudi to sredstvo zelo nasilno, toda če ne gre drugače — pa je dobro. Ne

mislite pa, da so taki podjetniki sami tako vneti abstinentje. O ne! Ti namreč dobro vedo, da je delo treznega delavca za 20 do 30% boljše in večje v istem številu delovnih ur kakor delo alkoholičarja.

Prav lepo so si pa umislili ročni delavci na Švedskem. V svoje strokovne organizacije sprejmejo izključno samo abstinentne. Ker pa je delavec navezan na svoje strokovne organizacije, je umljivo, čemu je švedsko delavstvo tako napredovalo. Lahko rečemo, da samo zaradi tega, ker se je odpovedalo alkoholu.

Sicer pa delujejo v novejšem času vse države kar največ morejo v protialkoholnem smislu. Časopisi, brošure, predavanja, bolnice za alkoholičarje — ja še celo Kino in radio sta stopila v boj proti temu uničevalcu narodovega zdravja in duš. Narodi so se pričeli zavedati, in pričeli so srdito borbo proti vsemu, kar jih dela šibke. (Boj proti padanju porodov v Franciji!) In zdi se, da je alkohol eden najhujših vzrokov za pospeševanje degeneracije. Zato so se tudi pri nas vzdramili trezni ljudje in so pogledali okoli. Pričeli so s skromnimi sredstvi, zakaj naleteli so na odpor vsega naroda! Prejšnja vlada jih ni podpi-

rala — nji je bilo še ljubše, če gine Slovenec v alkoholu. Zato tudi ni bilo uspehov. Sveta vojska je skromno prilezla čez preobrat. Toda še sedaj ni zapisati veselih uspehov, dasi precej vztrajno deluje. Protialkoholno delovanje v šoli pa je žal zelo slabo. Mladih junakov ni veliko (treba bo misliti na uspešnejšo akcijo!), učiteljsko se premalo zanima za to stvar — in da prav na kratko pregledamo vse protialkoholno delo: Uspehov je toliko kakor nič! Zato je treba, da pričnemo res že enkrat, toda temeljito in preudarno! Seveda zato takoj in proč z odlašanjem! Skušal bom drugič v nadaljevanju podati načrt za skupno uspešno delo.

II.

To vprašanje prerešetati temeljito, tako da se bo nanj lahko brez vseh ovinkov pozitivno odgovorilo je nujnost! Nepobitna nujna potreba za vsakega posameznika, še bolj za skupnost, neprecenljiva važnost za naš narod in vse človeštvo. Saj je vendar stremenje vseh naprednih sociologov, dvigniti človeško družbo na nivo pravega udejstvovanja človeka kot človeka — ne samo inteligentnega primata, iztrebiti iz njega vse tisto, kar je še dedščina njegovega žival-

skega pokolenja — vse tisto kar kot človek lahko brez škode — in s koristnostjo pogreša. Človek, kakršnega hoče bodočnost, ne bo zaradi tega asket. To bi bilo nesmiselno ravno tako, kakor če bi hoteli vzgojiti človeka v požrešno, nikoli nenasitno bitje. Torej srednja pot —? Ne abstinenca, ne pijančevanje — temveč po geslu naših »ferkelčkarjev«: »En ferkelček al pa dva — saj to se ne pozna!« Ta točka je v borbi proti temu socialnemu zlu silno važna in potrebno je, da si jo od vseh strani ogledamo.

Najboljše, najbolj zdravo, najbolj idealno, najkoristnejše geslo je: Popolna vzdržnost — abstinenca! Dokazano je, da je alkohol strup; da je človeškemu organizmu škodljiv; da so posledice vidne in težke — da so podedljive. Je pa tudi dokazano, da je zelo hinavski in potuhnen, da je v gotovem štadiju svoje aktivnosti zelo razposajen in neugnan in pa še to so dognali (kar seveda ni bilo težko!), da je alkohol strupen tudi v najmanjši količini. Človek pa ima razum, zmožen je, da se zaveda kaj dela, ima dar premišljevanja — toda ogromna večina se ne zaveda, da je voda proti alkoholu kakor lepa beseda proti kvanti.

si pridržati pravico v dvomljivih slučajih zahtevati zdravniško preiskavo.

Kot tretji odborov predlog je bil sledeči: § 10. a društvenih pravil je v toliko pomanjkljiv, da navaja pač število odbornikov, ne omenja pa njih namestnikov. Vzemimo slučaj: 1 odbornik umrje, 1 se odpove, 1 odbornik pa ne more k seji, ker je uradno zadržan, trajno ali hipno bolan itd. Odbor ne more biti sklepčen. Zato predlagam k § 10. a sledeči dostavek:

»Društveno vodstvo oskrbuje odbor. Odbor sestoji iz načelnika, njegovega namestnika, tajnika, dveh odbornikov in treh namestnikov, ki nadomeščajo glavne odbornike v vsakem slučaju.«

Tudi ta predlog je bil soglasno sprejet. Dodatno k temu predlogu se je do oblasne odobritve tu navedenih prememb društvenih pravil izvolilo z vzklikom začasne namestnike društvenim odbornikom, in sicer:

Rudolf Dostal, strokovni učitelj v Ljubljani.

Vinko Gregorič, učitelj v Ljubljani.

Josip Kobal, strokovni učitelj v Ljubljani.

Vse navedene premembe društvenih pravil se bodo v obliki »dodatka k društvenim pravilom« poslala politični oblasti v odobrenje; do tedaj pa ostanejo veljavne še stare določbe.

Pri slučajnostih se je predlagalo in sklenilo, da prinaša »Učit. Tovariš« od časa do časa — na dva ali tri mesece — število članov U. S., znesek posmrtnine, imena umrlih članov, koliko je prirastka in splošno kratka poročila o društvenem delovanju.

Po izčrpanem dnevnem redu se za hvali predsednik navzočim za udeležbo in v debatah ter predlogih podane nasvete. S prošnjo, da vsak posameznik stori vse, kar je v njegovi moči, da se vzbudi pravo zanimanje za U. S. med tovariši in tovarišicami, ki še niso naši člani, zaključil ob 16.30 izredni občni zbor.

Navodilo članom.

Pri tej priliki naj omenim še neke zadeve, ki bi utegnile oplašiti to ali ono tovarišico, tovariša, njegovo ženo, vdovo tovariša, aktivnega ali upokojenca, da se ne priglasi za sprejem v U. S.

Nekateri starejši tovariši — nad 45-letniki — so mnenja, da plačajo večje sprejemne pristojbine kot drugi priglasi. Temu pa ni tako. Iz tiskanega oglasa — ponatis iz »Učit. Tov.« št. 38 iz 1. 1924 — vsakdo lahko izračuna, da so njegove pristojbine prav iste kot pa enako starega tovariša, ki je vstopil v U. S. o pravem času. Danes uživata iste

pravice, dediči prejmejo isto posmrtnino, zato isto plačilo. Trdil bi celo, da so tovariši — sedanji priglasi — na boljšem, ker plačujejo pristojbine v današnjih dinarjih v tem, ko so jih tovariši — stari člani — plačevali v kronah, ki so svoj čas nekaj veljale. Da uradna zamemba 1:4 ne odgovarja dejanskemu stanju, o tem ni dvoma.

Starejši priglasi se strašijo visokih zneskov za sprejemne pristojbine. Kako jih plačati? Društveni odbor je dovolil vsem onim, ki imajo večje zneske, plačilo na mesečne obroke do 1. septembra 1925. Redno plačujejo le prispevke za posamezne smrtne slučaje. V splošnem pa društvena uprava pristane na vse olajšave, ki so le možne. Priglasenec naj izrazi samo željo in ustreglo se mu bo radevolje.

Nekateri mlajši tovariši — samci in neomežene tovarišice so mnenja, da je za nje posmrtnina brez vrednosti. Res je, da žena in otroci ne bodo žalovali za njimi, a mati, sestra, brat in drugi sorodniki so le še tu. Na pokopališče ga je na dostojen način treba spraviti. Kot učitelj sem dolžan svojemu stanu, da mu v življenju in ob smrti skazem čast, ki mu gre. Kaj pa čut pravega tovarištva? Beracu — neznani osebi — podarim par dinarjev. Ali naj tovariševi družini, tovarišičnim sorodnikom v najkritičnejšem položaju odrečem malenkostni članski prispevek Din 2! Že ta zadnja utemeljitev je tako važna za vse učiteljstvo, da ne bi smel ni en tovariš, ne ena tovarišica, ki se zavedata pravega tovarištva, ostati izven vrst društvenikov U. S. — Kako prijetno pa vpliva na človeka že zavest, da sem svojem zagotovil za najtežji čas gnotno podporo. Z nizkimi zneski — v letu 1924. Din 15 — je vse že odpravljeno.

Učiteljsko društvo za Marenberg je sklenilo, da je vsak organizirani član tudi član U. S. Ali ne bi bilo to izvedljivo tudi po drugih okrajih? S prav lepim številom članov U. S. so zastopani šolski okraji Celje, Črnomelj, Kamnik in še drugi. Na žalost moram pa omeniti, da so baš kraji blizu Ljubljane zagnjeni v gosto meglo, neprodino za U. S.

Vabimo vse tovarišice, tovariše, njih soproge, profesorje vseh zavodov s programi in vdove tovarišev, da se priglase za sprejem. Posebno starejše osebe — nad 45 let — naj ne odlašajo s prijavo; sprejema se jih samo še v prvi polovici 1. 1925.

Kdor želi sebi in svojem dobro, ta bo postal član U. S.

Vsa pojasnila daje tov. Ivan Kocijančič, učitelj v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13, vr.10.

§.

Imamo zakone srca in zakone razuma. Zakon razuma je logičen, a neizprosen in krut, pa tudi komoden! Če se ravnaš po njem, se ti ni treba bati ukorov, ker boš vedno delal tako, kot prija tistim, ki so zgoraj. Zakon razuma se imenuje tudi birokratizem.

Zakon srca je diametralno nasproten birokratizmu: zanj nimamo ne »členov«, ne navodil; vzakoni se sam — od slučaja do slučaja, je nelogičen, a humanitarren.

LISTEK.

In memoriam

† tov. nadučitelju Karlu Vizjaku.

Glej, še zdaj ne morem skoro verjeti, da si ne seževa v roke nikdar več. Še to uro ne, ko Ti pišem ta skromni spomin in ko Tebe v Celju peljejo v črni kočiji...

Mirno boš spal, od vseh strani se koplje v solncu tisti grič pred mestom, na vse strani boš videl... Tja domov v Savinjsko dolino, in v mesto, kaj dela gospa in Štefka in Dragica, in dol na cesto in mimo Majdiča naprej, kjer si se otepaval z očeti in sinovi, materami in hčerami, z vsemi vkup v Špesj še posebej, jih učil abecede, jih »frajal«, jim sestavljal pogodbe in še testament majki. Pa pokukaš proti šoli: Kdo je pred pisarno? »O, Vi, mati Tinačka? Kaj boste pa Vi povedali?« »E, — nekaj sem Vam prinesla, gospod, klobaso in par jajc, malo — zato, ko ste zadnjič...« Saj veš, užaljena bo, če odkloniš... Klobasa in par jajc, to je red sv. Save našega ljudstva svojemu učitelju...

In pogledaš nazaj proti mestu, težke vozove z opeko prehiteva koleselj:

Predsednik je! Debeli Tonač! Kam se mu tako mudi? — In tam po pešpoti kakor sveti Krištof dolgi njegov brat Frančuh. »Ta prokleti hudič!«, kolne in stiska pest proti koleslju. Aha, dan imata! Kdo bo le danes dobil?, pomisliš in si skoro hud, da Te ne ubogata... Ljubečanarji!, se spomniš in se potolažiš.

Da Ti je dobro in mirno in toplo, tam med cipresami, gospod nadučitelj.

Tako živo Te vidim to uro pred seboj. Prvi si bil, ki sem Te spoznal. Pravzaprav ne; ampak s prvim sva se ločila že po par tednih in drugega sem črtal iz svoje ljubezni.

»Vi ste torej tisti?« Tako si me sprejel, ko sem deževne novemberske nedelje priromal z nahrbtnikom, palico in polomljenim dežnikom, svojim vsem, in z novembersko mislijo v srcu, kako bom živel v kraju, ki do včeraj še vedel nisem skoro zanj.

»Vi ste torej tisti?« — Kaj si mi bil bral iz plašnega obraza, da nisem? Potni list je bil šel pred menoj, popisan sem bil v njem za nihilista in denuncijanta. Ti pa si se nasmešnil in prinesel vina in kruha. Rešil si mi vero v nekaj, brez česar težko živi, kdor je našega stanu, vero, ki se je ravno tiste dni tako zelo že

In se je zgodilo meseca oktobra 1924, da so bili nekateri naših tovarišev v inozemstvu kratkoma odstavljani in vrženi na cesto brez plače in brez drugih dohodkov, tako da so si morali iskati kruha v domovini. Takoj jih je objel zakon razuma: čakati so morali mesece in mesece, da se izvedejo vse formalnosti v tolikih in tolikih prepisih in dekorirani s tolikimi in tolikimi koleki. Končno je pa trpin vendar prišel do zaželenega kruha. Vesel, četudi zadolžen do vratu in še preko, je pripeljal svojo ženo in kar se spada k njej na službeno mesto ter vložil kolekovano prošnjo s kolekovanimi prilogi za povrnitev selitvenih

Gibanje učiteljske omladine.

—uč 5. sestanek učit. naraščaja v Mariboru. Kakor običajno smo se zbrali v 1. a razredu deške gradjanske šole v soboto dne 27. jan. ob pol 6. uri na našem 5. sestanku. Otvoril ga je tov. Albin Čič, zapisnik sta vodila Anica Zupanc in Franjo Rogl. Tov. predsednik je po pozdravu in ugotovitvi, da so naši sestanki zelo zadovoljivo obiskani, dal besedo predavatelju g. prof. Gustavu Šilihu. Predavatelj je uvodoma v kratkih potezah govoril iz zadnjega svojega predavanja najbistvenejše o dr. Alfred Adlerjevi »Individualni psihologiji«. Povdarjal je veliko vrednost te njegove psihologije, ki leže pred vsem v poudarku: »zavedati se svoje lastne vrednosti« (Selbstwertbewusstsein) in odločno vlogo, ki jo ima ta zavest za razvoj posameznika. Prešel je nato k raznim tipom razvijajočih se posameznikov in navedel najbistvenejše, ki se premočrno razvijajo, premagajo vse ovire in dospo do cilja, ki po ovinku in s skrajnim naporom premagajo ovire in dosežejo cilj, ki omagajo pred ovirami in krenejo s poti do cilja in one, ki preko ovir, ne da bi se jih zavedli, dospo do cilja. Tudi od bliže nam je predstavil te tipe ter navajal iskustva psihologa dr. A. Adlerja, ki si jih je pridobil na polju zdravljenja in obrazovanja takih tipov. Iz skupin vprašanj, ki jih dr. Alf. Adler v posvetovalnicah stavi na vse činitelje, ki jih je treba uvaževati za razvoj otroka, smo spoznali, kako velike važnosti je ta psihološka izsledovalna smer za prvotni razvoj otroka, njegovo razmerje do staršev; sester in bratov; do učitelja, vzgojitelja; do odraslih sploh, do živali itd. Predavatelj g. prof. Šilih je s svojim lepo zasnovanim predavanjem dosegel svoj namen. Seznanil nas je s psihološkim spoznanjem dr. Alfreda Adlerja na polju individualne psihologije ter nas pridobil, da se bomo po dovršenem študiju intenzivno zanimali za razvoj psihologije in pedagogike doma in drugod.

Tov. Albin Čič se je predavatelju v imenu vseh prav lepo zahvalil in naznanil, da bo na 6. sestanku dne 7. februarja 1925. ob pol 6. zvečer predaval tov. Anton Skala o snovi: Nekaj konkretnih slučajev iz zdravstvene pedagogike.

Anica Zupanc — Franjo Rogl.

Splošne vesti.

Intrigant v »Slovincu« skuša na vsak način zanesti razdor v naše vrste. Izjavljamo, da so se vsi člani vodstva organizacije strogo držali discipline in na seji širjega sosveta določenega postopka pri

stroškov. Pa je zakon razuma spet sprožil prst: »Stoj, saj si na lastno prošnjo prišel« — ali: »zakon je zakon« — ali: »saj vemo, saj razumemo, ali člen ta in ta« itd. In tako je zakon razuma spet triumfirал.

Komur gre:

Več srca in manj birokratizma, ako nočete, da se idealizem naših najboljših zalije z malodušjem in nevero. Če se da do preiti ali nategniti člani učiteljstvu v škodo, naj se preidejo ali nategnejo tudi taki, da bodo nam v prid, ko in kjer bo to zahtevala humanitarna pravičnost.

Josip Ribičič.

učiteljskih imenovanjih in se niso vtikali v to zadevo. Svoje mnenje so izrazili v tej zadevi samo od učiteljstva v to poverjeni člani in predsedniki okrajnih učiteljskih društev. Organizacija se pa v zadnja premeščanja ni vtikala in jih tudi ni povzročala ter se bo še naprej borila proti temu, da se vtičejo lajki in nepoblaščenosti ter neodgovorni faktorji v učiteljske personalije, o čemer bomo še izpregovorili svojo besedo. Vsako drugačno pisanje in klevetanje je obrekovanje.

— Maribor. Lepi časi se nam obetajo na šolskem polju. Mestni svet je skrčil vsoto za nabavo učil in učnih pripomočkov za revno deco kar za 20.000 Din, ves proračun se je skrčil za 10%. Na 1. dekliški šoli hoče mestni šolski svet porabiti nekaj prostorov za urade in vsled tega štiri razrede nastaviti v Vesni, daleč od sedanje šole, v drugem šolskem okolišu. Le tako naprej!

— Organizacija prosv. oddelkov pri oblastih v naši državi. Poleg že obstoječih prosvetnih oddelkov pri velikih županih v oblastih je ministrstvo otvorilo tudi potrebne nove prosvetne oddelke, ki bodo pričeli poslovati, ko bo dodeljeno potrebno osebje. Sedaj imamo torej prosvetne oddelke v sledečih oblastih:

1. bihački, 2. vrbački, 3. dubrovački, 4. zagrebški, 5. ljubljanski, 6. mariborski, 7. mostarski, 8. osiečki, 9. primorsko-krajiški, 10. sarajevski, 11. splitski, 12. sremški, 13. travniški, 14. tuzlanski, in nove: 15. bački (N. Sad), 16. beograjski (Beograd), 17. bitoljski (Bitolj), 18. bregalniški (Štip), 19. zetski (Cetinje), 20. kosovski (Priština), 21. dunavski (Smederevo) in 22. skopski (Skoplje).

— Rešitev prošnje učiteljstva v mariborski oblasti za vštete službene dobe. Po prizadevanju velikega župana mariborske oblasti se je revidirala ob prevedbi všteta službena doba nekaterih učnih oseb ter so se do sedaj izdala nova »Rešenja« odnosno nalog za ureditev prejemkov za naslednje učitelje in učiteljice: Josip Cenčič v Rogatcu, Vida Ivanec v Slovenjgradcu, Fran Šafarič v Križevcih pri Ljutomeru, Mirko Marinič pri Sv. Marku niže Ptuja, Viktorija Kraševac v Črešnjevcu in Olga Kraševac v Mariboru.

— Vozne olajšave za šolarje. Na vlogo Zveze jug. žel. poslano gospodu direktorju dr. Borku je direkcija odredila, da dobe upravičenost do režijske vožnje tudi oni otroci žel. delavcev, ki so že prekoračili 16. leto starosti in se vozijo v mesta v šolo. Ta ugodnost pritiče tudi takim otrokom delavcev, starih nad 16 let, ki se uče v mestih obrti in obiskujejo tam obrtno-nadaljevalno šolo.

— Himen. Poročil se je gosp. Janko Butara s tovarišico gđ. Melito Schillerjevo. Bilo srečno!

mi smejal, kjer si me zagledal, ampak zdaj se ne bom zmotil nikdar več, tako natančno si mi razkazal sladko družino.

Česa se še vsega spomnim! Kako sva hodila v Celje po plačo. In si mi po poti pripovedoval o »Ljubečanarjih« in sebi med njimi. Povsod in vedno isti: dobra duša Ti je kukala na vseh koncih iz uradne suknje.

Rad sem Te imel.

Zdaj pa si šel še zadnjikrat k Nadzorniku. Ej, lahak Tebi račun. Akti so urejeni in povezani, kronika je spisana, matična knjiga se vodi dalje. Še Uradni list priča o Tvoji vestnosti: letnik poleg letnika, vse številke, vsa kazala in najmanjši rob ne gleda iz vrste, Edino Špesov še ni v šolo. Pa tudi zastran njih se ne boj. Saj ve Nadzornik, da si storil vse, kar si mogel. Akta od tolikih let; lep fascikel jih je. Nebeškemu Nadzorniku jih ni treba brati; položil jih bo ad acta. Mi jih ne bomo.

Kaj Te res ni več, tovariš nadučitelj?

Zdajle, to uro ga neso k počitku... Zadnjikrat je zapel zvonec na hodniku!

Knjige pod klop! Vstanite... Molimo... Zanj, ki je bil naš...

Pa takrat, ko sem imel sršena za matico — še pomniš? Štirinajst dni si se

— **Absolventi(-nje) višje pedagoške šole v Zagrebu** naj javijo takoj svoje naslove na »Klub slovenskih slušateljev v. ped. šole v Zagrebu« VI., poštni pretinac 53, da skupno nastopimo za svoje pravne in materialne koristi.

— **Učitelji-tovariši!** Pred kratkim je razposlalo »Društvo za gojitev treznosti v Ljubljani« prošnjo in vabilo k sodelovanju. Omenjeno društvo namerava po došlih prijavah ustanoviti podružnice in krajevne odbore. V Sloveniji skrbimo za 8 tisoč po alkoholu telesno in duševno degeneriranih otrok, še bolj žalostno pa je, da temelji v naši državi izmed letnih 360 tisoč smrtnih slučajev 183 tisoč na podlagi pilske nezmernosti. Iz teh števil vidimo, da je nužno potrebno naše sodelovanje pri tem društvu, ki ima tako idealen cilj: »Ohraniti naše ljudstvo, naš narod, našo državo močno in veliko!« Učitelj, kot vzgojitelj mladine ima mnogo priložnosti v šoli in tudi zunaj nje delovati v tem smislu in podpirati s sodelovanjem to društvo. Tovariši! Učitelji! Z veseljem na delo! »Za narod, ljudstvo in državo!«
A. B.

— **Kdor še nima službe**, naj takoj vložijo prošnjo za nameščenje v srezo Šmarje pri Jelšah. Na razpolago so tri službena mesta v ugodnih krajih.

— **Zahvala.** Šolsko vodstvo osnovne šole v Krogu pri Murski Soboti se zahvaljuje Družbi sv. Cirila in Metoda za znesek 500 Din in »Kolu jugoslovanskih sester« v Ljubljani za 250 Din, ki jih je prejel vodstvo kot podporo za šolski oder. — **Ciril Hočevnar**, šolski upravitelj.

— **Himen** Poročila se je dne 26. januarja t. l. v Konjicah gđ. tovarišica Ana Jurko z g. poručnikom Ivom Srijenc. Čestitamo!

— **Ročni zemljevid »Prekmurje in Medjimurje«.** V založbi društva Učiteljski dom v Mariboru je izšel tretji ročni zemljevid Mariborskega okrožja »Prekmurje in Medjimurje« v merilu 1:150.000, risal St. Dimnik, litografija in tisk Mariborske tiskarne d. d. Zemljevid, ki je izdelan v sedmerobarvnem tisku, je prvi natančno izdelani zemljevid teh nam Slovincem tako malo poznanih krajev. V zemljevidu so označeni vsi kraji sedeži občin, šole, katoliške in protestantske župnije, dalje pošte, prometne zveze, industrijske naprave, kulturni in zgodovinski spomeniki, gradovi, cerkve, razvaline, vse vodovje in hribovje. Zemljevid, ki je bil nužno potreben in bo zlasti dobrodošel pri domovinskem pouku v šoli, je vestno izdelan in kakor nam je znano, večkratno pregledam po odličnih poznavalcih Prekmurja in Medjimurja. Primerjaje z pred pol letom izišlimi zemljevidi Pohorja in Slovenskih gor, je opaziti v vseh ozirih, zlasti pa v risarskem in tehničnem znaten napredek. Delo dela čast avtorju in domačemu litografskemu podjetju. Zemljevid stane v podrobnih razprodajah po 10 Din, za šole pa, ki ga naroče direktno pri založništvu v večjem številu 6 Din. — Mladostno društvo Učiteljski dom v Mariboru se ne straši dela in založniških investicij, ter zasledujoč predvsem kulturni namen založništva, upa tudi na primeren materialen uspeh. Zato te zemljevide najtopleje priporočamo. — Istočasno se nam poroča, da bo naknadno izšla h gornjemu zemljevidu kratka brošura z opisom, statističnimi in kulturnimi podatki teh krajev.

— **Popravljanje!** Resolucija III., sprejeta na zborovanju učiteljskega društva za mariborski šolski okraj dne 4. oktobra 1924 in objavljena v »Učit. Tov.« št. 48 ex 1924, bi se morala pravilno glasi: »Širjemu sosvetu UJU v Ljubljani. Z ozirom na okrožnico št. 56 okr. šol. sveta v Mariboru z dne 6. septembra 1924 mora imeti vsak učenec šolske knjige. Upoštevajoč ta odlok na eni strani, na drugi strani pa horendne cene šolskih učnih knjig in ker neposedovanje šolskih knjig znatno ovira napredek v šolskem pouku, prosimo, da širji sosvet deluje na to, da kr. zaloga šolskih učnih knjig zniža cene učnim knjigam, oziroma jih daje kakor v predvojnem času posameznim šolam v primernih količinah zopet »gratis« na razpolago, v prvi vrsti pa obmejnim šolam. Tako delajo že leta sem naši sosedji v svojih obmejnih šolah onkraj državne meje, torej sosedji, katere v naši državi smešimo za »reževe«.

— **II. književna tombola** Jugoslovanske Matici v Ljubljani je bilo vposlanih 227 tombolskih tablic, ki so zadele ambo. Ker pa je dobitkov za ambo samo 150, se je vršilo dne 30. t. m. podrobno žrebanje vseh Matici poslanih tablic. Lastnikom tombolskih tablic, ki so pri tem žre-

banju zadeli dobitke, se isti pošlje po pošti. Kdor pa ne prejme dobitka, naj smatra to kot znak, da njegova tablica ni bila izžrebana in igra naprej za njega Jugoslovanska Matica, ter ga o event. naslednjem dobitku obvesti po dopisnici. Vsakdo pa ima pravico, da se o vestnosti poslovanja prepriča v Maticini pisarni.

— **II. književna tombola** Jugoslovanske Maticice. Z izžrebanjem števil 45 in 90 so bile izžrebane tudi vse ambe. Danes je bila izžrebana tudi tretja številka, in sicer številka 4 (štiri). Pokrajinski odbor prosi vse one, ki imajo na svojih tablicah v eni vrsti številke 45, 90, 4, da pošljejo iste z natančnim naslovom na naslov Pokrajinskega odbora Jugoslovanske Maticice, da jim pošlje dobitke, ki je določen za terno t. j. 10 knjig.

Učiteljski pravnik.

— **Š Učitelji — predsedniki volilnih odborov** morajo postopati v zadevi zaračunavanja dnevnice in potnine po sledečih predpisih: Ministrstvo notranjih zadev, odsek računovodstva dostavlja pod R. br. 21.234 od 28. decembra 1924 naslednji razpis: »Na osnovi člena 89. zakona o volitvah narodnih poslancev določam, da se vsem članom glavnega volilnega odbora ter članom krajevnih volilnih odborov za volitve na dan 8. februarja 1925, kakor tudi občinskim predstojnikom ali njihovim namestnikom, kadar v smislu čl. 52. navedenega zakona prinašajo volilne spise volilnemu odboru, prizna pravica na odškodnino iz državne blagajne, in sicer: 1. Kot dnevnic članom glavnih volilnih odborov znesek po 250 Din, članom krajevnih volilnih odborov pa znesek 150 Din. Dnevnic se ima računati pričenši z dnem odhoda iz stalnega bivališča pa vse do dneva povratka na isti kraj. 2. Kot potnina, kadar potujejo po železnici ali ladji, vozni na I. razreda, kadar potujejo z vozom ali peš, pa kilometrina po 8 Din. Pravice do odškodnine iz državne blagajne nimajo: a) Občinski predstojniki in člani občinskega odbora, ako so člani volilnega odbora v svoji občini; b) predstavniki kandidatnih list ali njih namestniki, kadar prinašajo s predsednikom volilnega odbora volilne spise glavnemu volilnemu odboru; c) vse osebe, ki dobivajo plačo iz državnih blagajn, ako so člani volilnega odbora v svoji občini; č) vsi predstavniki kandidatnih list. — Ta odločba se obenem dostavlja ministrstvu financ, da naroči vsem predstojnim organom, naj navedene pristojbine izplačajo pa tudi dajo akontacijo na račun teh prejemkov vsem osebam, ki se izkažejo s pravico nanjo po tej odločbi.« — V svrhu izvršitve tega rešenja obenem odreja predsedstvo delegacije ministrstva financ v Ljubljani sledeči postopek:

1. **Akontacija.** Vse predujme na odškodnino članov volilnih odborov bo izplačal brez izjeme in izključno »Računovodstveni odsek za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani«. Vsak član se mora za izplačilo akontacije s posebno nekelekovano vlogo takoj obrniti na imenovani računovodstveni odsek. V vlogi je označiti: a) stalno bivališče, iz katerega potuje na mesto volišča. K stalnemu bivališču naj se navede zadnji poštni urad; b) kraj volišča z navedbo občine; c) približno število dni, potrebnih za potovanje in volilnega poslovanja. Naloga tega računovodstvenega odseka je, da ugotovi primernost zahtevane akontacije in akontantu ugotovljeni znesek izplača potom poštno čekovnega zaveda.

2. **Definitivna likvidacija odškodnine.** Po izvršenem volilnem poslu predlože predsedniki volilnih odborov, ki so državni nameščenci, definitivno potne račune vsega volilnega odbora v roku 14 dni tistemu računovodstvenemu odseku, ki redoma likvidira njihovo mesečno plačo. Ta jih bo adjustiral in oddal tistemu računovodstvenemu odseku v likvidacijo, ki je izplačal akontacijo. — Predsedniki volilnih odborov, ki niso državni nameščenci predlože potne račune svojih volilnih odborov v adjustiranje in likvidacijo računovodstvenemu odseku za ljubljansko in mariborsko oblast. — O izidu volitev je neposredno obvestiti srezko poglavarstvo, o izidu volitev po županstvu na sedežu volišča takoj po končanem volilnem poslu, županstvu se naroči, da javi takoj brzojavno ali telefonično celokupno, ter po edinih škrinjah pripadajoče število glasov. — N. pr.: Volišče D. 320 I., 120 II., 0. III., 5 IV., 2 V., 0 VI., 10 VII., 50 itd.

Račun o dnevnici in potnih stroških je napraviti po tabeli, ki je označena v

Ročnem katalogu 1924/25., str. 46. in se ima urediti sledeče:

Račun

o potnih stroških in dnevnici (Ime, priimek, službeni značaj, kraj in zadnja pošta), ki je bil z odlokom Državnega sveta kralj. SHS, D. R. št. — — — od — — — v Beogradu imenovan za predsednika volilnega odbora na volišču — — — občine — — —, volilni okraj — — —, za volilno okrožje — — —:

1. Voznik na kolodvor in s kolodvora na dom ali kilometrina pri večji razdalji pripada po členu 14. Ur. D. R. br. 96.000 od 30. septembra 1920 (Uradni l. št. 384, 1. 1920.) in D. R. br. 121.400 od 1. oktobra 1923 (»Ur. l.« št. 95, leta 1923). Voz je zaračunati po tarifi (Priloga A: potrdilo, izda policijsko ravnanje ali županstvo brez takse), kjer ni tarife se je ravnati po čl. 14. cit. uredbe. Potrdilo o kilometri razdalji izda pa za priloženo brezplačno in brez koleka srezko poglavarstvo dotičnega sreza.

2. Vlak I. razreda tja in nazaj, oziroma tudi do glavnega volilnega odbora in nazaj. (Cena vozovnice se lahko izračuna na podlagi kilometrske razdalje in tarife, ki je objavljena v voznem redu).

3. Kilometrina (ali voz) od železniške postaje do volišča. (Potrdila, kakor pod točko 1.) in od volišča zopet na železniško postajo.

4. Dnevnice à 150 Din na dan za vse dni poslovanja in potovanja (Potrdilo, koliko dni je posloval na volišču potrdi županstvo dotične občine).

Vse vloge in priloge so koleka in takle proste. Kilometrina in dnevnice so vse enake, kakor je označeno v odloku. Pri potovanjih čez 48 ur se lahko zaračuna tudi prenos ročne prtljage na kolodvorih ob vstopu, izstopu in prestopih à 6 Din. Podrobnejši podatki so v pod točko 1. citiranih uredbah.

— **Š Datum božičnih in velikonočnih počitnic na dijaških legitimacijah.** Min. Saobračaja je izdalo odlok Br. 28.014.24 in M. P. Br. 14.196 od 15. decembra 1924, da mora biti v dijaških legitimacijah, v objavah tudi označeno, od kdaj in do kdaj trajajo božične oziroma velikonočne počitnice!

— **Š Vzorci objav za 50% popust na železnici.**

Velja za vožnjo (tja in nazaj)...

Za aktiv. drž. uslužb.

OBJAVA

za ½ vožnjo na drž. žel.

(Ur. list št. 7., 1. 1925.)

Gospod — — —, (služb. znač.) — — — kat — — —, skup. pol. — — —, uslužben — — —, potuje od postaje — — — do postaje — — — in ima po čl. 81. pravilnika pravico se voziti v — razredu in po čl. 91. uporabljati — — vlake.

V — — — — —, dne — — — — —.

Žig žel. postaje: Žig urada: Podp. predst.:

Velja za vožnjo (tja ali nazaj)...

Za rodbinske člane:

Potuje v l. 1925. — — z vozno olajšavo.

OBJAVA

za ½ vožnjo na drž. žel.

(Ur. list št. 7., 1. 1925.)

Gospod — — —, (je žena, sin itd.) — — — drž. uslužbenca — — —, (služb. znač.) — — —, kat — — —, pol. skup. — — —, ki je uslužben (prejema pok.) — — — in potuje od postaje — — — do postaje — — — ter ima po čl. 81. pravilnika pravico se voziti v — razredu in po čl. 91. pravilnika uporabljati — — vlake, ker mu pristoji doklada po čl. 42., oziroma 149. čin. zak. v zmislu čl. 78. pravilnika.

V — — — — —, dne — — — — —.

Žig postaje: Žig urada: Podpis predst.

Velja za vožnjo (tja ali nazaj)...

Za upokojece.

OBJAVA

za ½ vožnjo na drž. žel.

(Ur. list št. 7., 1. 1925.)

Gospod — — —, (služb. znač. ob upok.) — — — kat — — —, pol. skup. — — —, prejema pokojnino — — — in potuje od postaje — — — do postaje — — — ter ima po čl. 81. pravico se voziti v — razredu in po čl. 91. uporabljati — — vlake, ker prejema drag. doklade v zmislu čl. 80. pravilnika.

V — — — — —, dne — — — — —.

Žig postaje: Žig urada: Podpis predst.

Opomba: Rodbinski člani in upokoje, ki ne prejema doklad ali drag. doklad, nimajo pravice do popusta na

vožnji. Uradi si morajo izrabljene vožnje družinskih članov in upokojecev notirati, da jih potem črtajo v legitimacijo. Glede voz. razredov ni omejitve in glede uporabe le z ozirom na ekspressne vlake.

Književnost in umetnost.

Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učiteljskega društva, posebno pa šolskim, vsem javnim ljudskim in društvenim ter učiteljskim-strokovnim knjižnicam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potom Učiteljske knjižarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica, št. 6.

Ocene.

— **k Kosmos.** Vodstvo te lepe znanstvene revije, ki izhaja v Stuttgartu v skoraj 200.000 izvodih vsaki mesec, me je naprosilo, da opozorim, kakor lani, tudi letos naše učiteljstvo na to prekorno znanstveno publikacijo. Prva številka je izšla z bogato vsebino, ki jo izpopolnjujejo krasne ilustracije. Naj navedem samo naslove člankov: Izraba zemeljske toplote. — Ob robu pravega. — Okultizem in ljudstvo. — Ostanke pračloveških lastnosti v človeku. — Mehanizem zimskega spanja. — Lov na slone. — Prebava v slikah. — Stremljenje po ustavitvi naravnih parkov. — Silnost neznanega v biologiji. — Skandinavija. — Kroženje apnenca itd., itd. Tudi letos bodo izšle štiri knjige, in sicer: 1. bo vsebovala prazgodovino, 2. iz fizike, 3. iz zvezdovedstva, 4. iz kemije. Vsekakor je potrebno, da se človek izobražuje na vseh poljih, posebno učiteljstvo, ki je vedno v tesni zvezi z vsemi temi znanostmi. Zato to revijo priporočam vsem, posebno šolskim knjižnicam. Četrtno stane z omenjenimi knjigami vred izdaja A (knjige broširane) 1.25, izdaja B (knjige vezane v platno) 1.95 rentnih mark, + poština in ovojina, Rentna marka = 16 Din. Na željo pošljem vsakemu ilustrirane prospekte brezplačno in sprejemam naročnike. T. Seliškar, šolski upravitelj na Reki pri Laškem. (Kosmos pošilja za nagrado nabiralcem naročnikov prav lepe knjige, in bi priporočil vsem tistim, ki so se lani naročili, da ga razširjajo med znanci.)

Naša gospodarska organizacija.

— **g Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta** so darovali: Učiteljstvo osnovne šole na Raki 40 Din; Belokranjsko učiteljsko društvo v počestčenje in spomin soustanovitelja »Učiteljskega konvikta« in našega prvobornika **Jakoba Dimnika** 1000 Din pokroviteljine. — Za Ganglov kamen sta društvu naklonili učiteljici Milka Fajferjeva in Francka Završanova iz Doblič po eno državno obveznico à 100 Din, skupaj 200 Din. Darovalcem in njih naslednikom priskrba hvala! — V tekočem letu je društvo prejelo 2759.50 Din.

— **g Učiteljski dom v Mariboru.** Članarina in darila: Učiteljsko društvo Murska Sobota 932.50 Din; Jakobina Peychova, šol. vod. v Loki pri Žusmu 10 Din; osn. šola v Žalcu 25 Din; Karl Vollmaier, šol. vod. v Pernicah 10 Din; okručit. društvo Gornjigrad 150 Din; Fr. Luknar, učit. na Teznu pri Mariboru 1 obveznico 7% drž. posojila à 100 D (IX. 1922); Anton Hren, naduč. v Studencih pri Mariboru o priliki poroke njegove hčerke, učiteljice pri Sv. Ožbaltu ob Dr. 3 obveznice 7% drž. pos. à 100 Din (IX. 1922). Iskrena hvala! M. Kožuh, blagajnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= **SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** ima dne 14. svečana 1925 svoj občni zbor v šoli na Pragerskem ob 10. uri dopoldne. — Odbor.

= **NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** ima svoj redni občni zbor v soboto 14. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne v deški šoli v Novem mestu po tem dnevnem redu: 1. Poročilo predsednika.

2. Razvoj vzgojnih in učnih načel: poročila tov. Lojze Ivanetič. 3. Račun za leto 1924. 4. Volitev novega odbora in odsekov. 5. Slučajnost. Na občni zbor pridite prav vsi, da se dogovorimo o delu v tem letu. — Predsednik.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA CELJSKI OKRAJ** ima svoj občni zbor v soboto, dne 14. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne v mestni osnovni šoli v Celju po sledečem vzporedju: 1. Zapisnik. 2. Dopisi ter društvene in stanovske zade-

ve. 3. Poročilo o seji širšega sosveta. 4. Vprašalna skrinjica. 5. Poročilo odborovih funkcionarjev in pregledovalcev računov. 6. Volitev. 7. Podavanje ravnatelja tov. Brinarja »Jezikovni izprehodi po celjski okolici (Nadaljevanje). 8. Metodične drobtince iz raznih predmetov, predava tov. J. Kotnik Polnoštevile udeležbe pričakuje odbor.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ** bo imelo svoj redni občni zbor v soboto, dne 14. februarja t. l. v mali dvorani »Narodnega doma« v Mariboru ob 1/2 10. uri s sledečim dnevnim redom: 1. a) Zapisnik, b) Dopisi, c) »Predzgodovinsko gradišče na Poštetli«, ref. tov. Čiček, č) Poročila: predsednika, tajnika in blagajnika ter računskih pregledovalcev, d) Volitve. 2. Pregled računov. 3. Društvenina za 1925. leto. 4. Predlogi in nasveti. 5. Slučajnosti.

= **DRUŠTVO UČITELJIC MEŠČANSKIH IN OSNOVNIH ŠOL**, učiteljice ženskih ročnih del in otroških vrtničaric ima svoj občni zbor dne 14. februarja 1925 ob pol 3. uri na šoli v Cankarjevi ulici v Mariboru. Dnevni red: 1. Poročila predsednice, blagajnice in tajnice. 2. Predavanje strokovne učiteljice Jele Levstikove: »O kongresu ženske male antante«. 3. Volitev. 4. Slučajnosti in predlogi.

= **KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** ima svoj redni občni zbor v sredo, dne 11. februarja 1925 ob 10. uri v šolskem poslopju v Kamniku. Dnevni red: 1. Poročila funkcionarjev. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ** ima v soboto, dne 14. februarja 1925 ob 1/2 11. uri dopoldne v ormoški okoliški šoli svoj letni občni zbor. Vzpored: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Letno poročilo tajnika in blagajnika. 4. Utis iz Srbije, podava tovariš Srečko Vittori. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. Udeležitev je za vse člane obvezna. Noben zaveden član ne bo imel ta dan doma pouka, ampak bo prišel na zborovanje. Bolezenske opravilce bomo smatrali za dostojnim samo v slučajih, da ima učna

oseba tudi šolski dopust Torej vabi na polnoštevilo udeležbo odbor.

= **ŠMARSKO - ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo imelo zborovanje in redni letni občni zbor v soboto 14. februarja ob 10. uri v Rogaški Slatini. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Tajniško poročilo. 4. Blagajniško poročilo. 5. Poročilo računskih pregledovalcev. 6. Volitev. 7. »Osnovna načela Tyrševga telovadnega sistema s posebnim ozirom na potrebe osnovnega šolstva« (Ref. tov. Srečko Sekirnik). 8. »O taktinem nastopanju«. (Ref. tov. Tone Volavšek). 9. Slučajnosti.

Poročila:

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ** je imelo svoj občni zbor dne 15. januarja 1925 po običajnem sporodu.

Ob določeni uri občni zbor ni bil sklepčen; zato se je vršil čez eno uro drugi občni zbor.

Tov. predsednik ga je otvoril z dobrodoščico vsem navzočim ter je naznanil tovariše in tovarišice, ki so svojo odsotnost opravičili.

Dopisi. Po prečitaniu in odobrenju zapisnika se prečitajo došli dopisi.

Tov. Klemenčič se poslavlja, ko odhaja na svoje novo službeno mesto v Maribor.

Glede dopisa »Podpornega društva učiteljskega naraščaja v Mariboru« se je sklenilo, da se mu podari večja vsota.

Z zadoščanjem se je vzel na znanje dopis poverjenstva UJU, ki naznanja, da je za zastopnika učiteljskega v komisiji, ki bo predlagala učiteljska imenovanja za mariborsko oblast, določen tov. Hren iz Studencev pri Mariboru.

Poročila. Tov. predsednik je nato podal poročilo o seji širšega sosveta.

Iz tajniškega poročila je bilo posneti, da se je število članov vsled imenovanj in redukcije zmanjšalo za tri člane, da so bila zborovanja razmeroma dobro obiskana, ter da so vsi člani, kljub jesenskemu režimu, zvesto vztrajali v društvu.

Tov. knjižničar je zadovoljnega obraza konstatiral, da se je število knjig v minulem letu znatno pomnožilo; tov. blagajničarka pa nas je prijetno presenetila s poročilom, da ostane v blagajni precejšen prebitok.

Ker odseki niso poslovali, so bila s tem poročila izčrpana.

Volitve. Društvo je dobilo v osebi tov. Muzeka novega predsednika. V odbor so bili poleg starih odbornikov izvoljeni še tov.: Šestan Dušan, Bezjak Anica ter Čulek Jože.

Ko nam je tov. blagajničarka podala za leto 1925. proračun ter se je na predlog tov. O. Žolnirja sklenilo vzdati spominsko ploščo tov. Klampferjevi v vestibulu novega Učiteljskega doma v Mariboru, je tov. predsednik zaključil občni zbor z naznanilom, da dan prihodnjega zborovanja določi odbor.

+ **DOLNJELEDAVSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je imelo redni občni zbor dne 17. januarja t. l. v Črenšovcih.

Novi odbor se je konstituiral sledeče: Predsednik Josip Gorišek; podpredsednik Leo Cepuder; tajnik Josip Novak; namestnik tajnika Ludovik Peternel; blagajnik Janez Preininger; namestnica blagajnika Bogomila Roškar.

Glede dopisov Slomškove zveze na okrajno učiteljsko društvo se je ugotovilo, da se sedaj z uporabo § 71. le popravljajo krivice, ki jih je zagrešil prejšnji režim.

Tov. Golobu se je izreklo zaupanje in priznanje ter učiteljstvo zavrača napad v »Novinah«.

Članarina se določi na mesečnih 15 dinarjev.

Podpornemu društvu za učiteljski naraščaj se določi letni prispevek 50 Din.

Društvo šteje sedaj 59 članov, izmed katerih je bilo na občnem zboru navzočih 37.

Ker smo zborovali v Črenšovcih, smo pričakovali tudi udeležbe tovarišev iz okolice Beltincev, a bogznaj kje so ostali?

Odbor pričakuje, da se predramijo tudi oni.

Naše društvo mora šteti preko 70 članov.

Prihodnje zborovanje bo meseca marca v Turnišču. Kot referenta sta določena tov. Peternel in Cepuder ter poleg tega bo tov. Žerjav praktično predaval o knjigovestvu.

Učiteljstvo se je tudi solidarno izreklo za otvoritev meščanske šole v Beltincih.

Nabiralci naročnikov Zvončka, ki so prejeli pretekle dne poziv in prošnjo od uprave Zvončka, naj se nemudoma odzovejo v smislu dopisa.

Uprava Zvončka.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. jan. 1925 **Din 53.544-72.**

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%, proti polletni odpovedi pa po 7%.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/2 5. do 1/2 6. ure popoldne.

Na dopise brez vposlanih znamk za 5 Din se ne odgovarja.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj.

Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

NA OBROKE

Manufakture in konfekcije eto obleke po meri za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke le pri tvrdki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

MARIBOR, Tattenbachova ul. 2.
Pisarna: Gregorčičeva ul. 1.

Zahtevajte vzorce!

Tovarišice!

Širite naš tisk

Tovariši!

Priporočajte mladini, staršem in knjižnicam sledeče knjige:

Mladinske knjige.

Anatole le Braz - F. B.: *Islandska velika noč in druge povesti*. Vez. Din. 30.—
Baukart: *Marko Senjanin, slovenski Robinzon*. Vez. Din. 12.—
Dimnik: *Kralj Peter I.* Vez. Din. 20.—
Dimnik: *Kralj Aleksander I.* Vez. Din. 40.—
Erjavec Fran.: *Afriske narodne pripovedke*. Vez. Din. 28.—
Erjavec: *Kitejske narodne pripovedke*. Vez. Din. 26.—
Erjavec: *Srbske narodne pripovedke*. Vez. Din. 24.—
Erjavec-Flore: *Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din. 52.—
Erjavec-Flore: *Fran Levstik, izbrani spisi za mladino*. Broš. Din. 18, vez. Din. 28.—
Erjavec-Flore: *Matijska Valjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din. 40.—
Erjavec-Flore: *Josip Stritar, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din. 60.—
Erjavec-Flore: *Simon Jenko, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din. 28.—
Erjavec-Flore: *A. M. Slomšek, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din. 56.—
Erjavec-Flore: *J. Kersnik, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din. 60.—
Ewald-Holeček: *Mati narava pripoveduje*. Vez. Din. 32.—
Ewald-Holeček: *Tiho jezero in druge povesti*. Vez. Din. 26.—
Flore: *Babica pripoveduje*. Vez. Din. 12.—
Flore: *Slike iz živalstva*. Din. 24.—
Flore: *Pripovedne slovenske narodne pesmi*. Vez. Din. 28.—
Gangl: *Zbrani spisi*. II, V. in VI. zv. vez. Din. 10.—, eleg. vez. Din. 12.—, VII. zv. vez. Din. 18.—, eleg. vez. Din. 20.— (Ostali zvezki so v II. natisu.)
Gaspari T. in Košir P.: *Stijaj, stijaj, solnčecel* (Zbirka koroških popevk.). Din. 8.—
Karafiat Jan - Dr. Bradač: *Kresničice*. Cena trdo vezani knjigi Din. 20.—
Komanova Manica: *Narodne pravljice in legende*. Din. 18.—
Korban: *Vitomilova železnica*. Vez. Din. 16.—
Kosem: *Ej prijateljčki*. Vez. Din. 16.—

Lah: *Češke pravljice*. Vez. Din. 15.—
Mijakov Julček: *Zbrani spisi*. VI. zvezek (Drugi zvezki so razprodani.) Vez. D. 10.—
Möderndorfer Vinko: *Narodne pripovedke iz Mežiške doline*. Elegantno vezana Din. 28.—
Racič B.: *Belokranjske otroške pesmi*. Vez. Din. 8.—
Rape: *Mladini*. II, III, IV, V, VI. zvezek. Vez. Din. 10.—, eleg. vez. Din. 12.—, VII. zvezek Din. 12.—, VIII. zvezek Din. 15.—
Rape: *Tisoč in ena noč*. Vez. Din. 28.—
Ribičič: *Vsem dobrim*. Vez. Din. 10.—
V. Riha-Karel Pribil: *Povest o svatbi Kralja Jana*. Vez. Din. 16.—
Robida: *Da ste mi zdravi, dragi otroci!* Broš. Din. 3.—
Šilih: *Nekoč je bilo jezero*. Vez. Din. 28.—
Tille-Pribil: *V kraljestvu sanj*. Broš. Din. 8.—
Trošt: *Moja setev*. I. in II. a Din. 10.—
Zbaničnik: *Drobne pesmi*. Vez. Din. 10.—
Waštetova: *Mejši, povest iz davnih dni*. Vez. Din. 25.—

Leposlovne knjige.

Carli-Lukovič: *Joža Lorenčič: Zadnji dnevi v Ogleju*. Vez. Din. 28.—, broš. Din. 22.—
Gangl: *Bel rojak*. Broš. Din. 15.—, vez. Din. 18.—
Gangl: *Moje obzorje*. Broš. Din. 15, vez. Din. 18.—
Golar Florijan: *Kmečke povesti*. Cena Din. 28.—
Golar Cvetko: *Pastirjeva nevesta*. Cena Din. 24.—
Jelenc: *1914—1918, spomini jugoslovenskega dobrovoljca*. Vez. Din. 30.—
Matičič: *Na krvavih poljanah*. Vez. Din. 42.—
Pavlič Rado: *Ljubezen in sovraštvo*. V. platno vez. Din. 92.—
Pugelj Milan: *Zakonci*. Drugi natis. Vez. Din. 28.—
Rabindranat Tagore - Gradnik: *Gitandžali*. Trdo vezana Din. 28.—, V. platno vez. Din. 32.—
Rape: *Tisoč in ena noč*. I. zv. Vez. Din. 50.—
Zorec Ivan: *Pomenki*. Din. 11.—

Dramatika.

Beneli Sem - Gradnik: *Okrutna šala*. Broš. Din. 28.—
Gangl: *Dolina solz*. Broš. Din. 6.—, vez. Din. 8.—
Gangl: *Sfinga*. Vez. Din. 16.—
Gangl: *Šin*. Drugi natis. Vez. Din. 24.—
Kosem Zv.: *Morje*. Din. 16.—
Maeterlinck-Bernot: *Modra ptica*. Broširan Din. 16.—

Šolski oder.

Gregorič-Stepančičeva: *Otroški oder*. (Za otroške vrte, zabavišča in nižjo stopnjo osn. šol.) Broš. Din. 8.—, vez. Din. 12.—
Korban J.: *Povodni mož, igrice za mladino*. Fr. L.: *Božična pravljica, otroška igra v treh slikah*. Obe v 1. zvezku. Din. 6.—, Glasbeni del k 1. zvezku »Sol. odra« 4 Din.
Lah dr. L.: *Miklavž prihaja*. Trije prizori. Cena Din. 6.—, Glasbeni del posebe Din. 4.—
Tiran E.: *Čudežne gosli*. Pripovedka s pesmimi in petjem v 3 dejanjih. Uglasbil C. Pregelj. Medved: *Vino ali voda*. Dramatičen nastop. Obe v 2. zvezku. Cena Din. 6.—

Poučne in znanstvene knjige.

Breznik prof. dr. Pavel V.: *Francosko-slovensko-nemška konverzacija*. V. platno vez. žepna knjiga Din. 35.—
Bele Ivo: *Sadjarstvo*. Din. 85.—
Bučar: *Slovenski metuljar*. Broš. Din. 12.—
Kunaver: *Na planini*. Vez. Din. 30.—
Kunaver: *Kraški svet in njega pojavi*. Vez. Din. 46.—
Mencej: *Kratka srbska gramatika in čitanka*. Broš. Din. 5.—
Ramoš Fran.: *Historična gramatika slovenskega jezika*. Broš. Din. 260.—
Tejkal Ivo: *Matematične tabele*. V. platno vezana žepna knjiga Din. 66.—
Veber: *Etika*. Din. 120.—

Pesmarice in muzikalije.

Adamič: *Mladinske pesmi*, enoglasni zbori in samospeli s spremljevanjem klavirja. Din. 50.—
Marolt: *»Bože pravde« in »Lepa naša domovina«*. Din. 150.—
Marolt: *Narodne himne in druge domorodne pesmi*. Din. 3.—
Zirovnik: *Narodne pesmi*. I, II. in III. zv. a Din. 3.—

Druge knjige.

Stalež (imenik) šolstva in učiteljstva v Sloveniji 1923. Broš. Din. 42.—
Fink: *Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljska v Sloveniji*. I. zvezek (od prevrata do konca l. 1920.) broš. Din. 10.—, II. zvezek (za l. 1921.) broš. Din. 14.—, III. zvezek (za l. 1922.) broš. Din. 15.—, IV. zvezek broš. Din. 28.—
Pravila o nižjem in višjem teč. izpitu. Din. 5.

Slike.

Sič: *I. Kmečka soba na Gorenjskem*.
Sič: *II. Kmečka hiša na Gorenjskem*.
30×30×90×5 cm. Slika a Din. 30.—
Stenske table k Widrovi Prvi čitanki. Table imajo na obeh straneh nalepljeno čtivo. 13 tabel. Cena Din. 220.—
Santel Šaša: *Serijski razglednici Stara Ljubljana*. Din. 10.—

Galerija naših mož.

1. Trubar	8. Gregorčič
2. Vodnik	9. Aškerc
3. Slomšek	10. Tavčar
4. Prešeren	11. Levce
5. Levstik	12. Erjavec
6. Stritar	13. Jenko
7. Jurčič	14. Cankar
	15. Gangl

61×5×47×5 cm. Slika a Din. 10.—